

Stockholm, 8 oktober 2018

Till Arbetsmarknads-, Finans- och Utrikesdepartementen

LO, TCO och Saco vill göra er uppmärksamma på det pågående målet T-310/18 i EU-domstolens tribunal. Vi har förstått att regeringen inom kort ska ta ställning till om man ska intervensera i målet.

Målet är centralt för både den europeiska sociala dialogen mellan arbetsmarknadens parter och dessa parterers rättigheter, som är erkända i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Det är också av avgörande betydelse för den europeiska fackföreningsrörelsen.

Målet har sin grund i att arbetsmarknadens parter på sektornivå på EU-nivå, EUPAE och TUNED, har förhandlat fram ett avtal om en allmän ram för informations- och samrådsförfaranden gällande tjänstemän och anställda inom statlig förvaltning. Avtalet kompletterar direktiv 2002/14/EG om information och samråd, vilket inte omfattar anställda i den offentliga sektorn. Parterna lämnade den 1 februari 2016 in en gemensam begäran till Europeiska kommissionen om att överlämna detta avtal till rådet för beslut. Kommissionen beslutade dock den 5 mars 2018 att inte överlämna avtalet till rådet.

Frågan är således om kommissionen, enligt artikel 155¹ i EUF-fördraget, är skyldig att lägga fram arbetsmarknadens parterers avtal för rådet för beslut, när avtalsparterna gemensamt begär det.

Europafackets (ETUC:s) tolkning är att när kommissionen får en gemensam begäran från de europeiska arbetsmarknadsparterna om att ett avtal ska genomföras, måste kommissionen lägga fram ett förslag till rådet. Denna skyldighet är inte helt absolut, eftersom kommissionen gör vissa prövningar. Dessa prövningar innebär dock endast att kommissionen fastställer t.ex. avtalsparternas representativitet och om avtalet är förenligt med unionsrätten.

¹ **Artikel 155 i EUF-fördraget:**

1. Om arbetsmarknadens parter önskar det kan dialogen mellan dem på unionsnivå leda till avtalsbundna relationer, inklusive ingående av avtal.

2. Avtal som ingås på unionsnivå ska genomföras antingen i enlighet med de förfaranden och den praxis som arbetsmarknadens parter och medlemsstaterna särskilt tillämpar eller, i frågor som omfattas av artikel 153, på gemensam begäran av de undertecknande parterna genom ett beslut av rådet på förslag av kommissionen. Europaparlamentet ska informeras.

Vår tolkning av ordalydelsen i artikel 155 (2) i EUF-fördraget är att kommissionen är skyldig att lägga fram ett förslag till rådet som slår fast att avtal "ska genomföras". Förarbetena, *travaux préparatoires*, ger stöd åt denna tolkning då dessa bekräftar att ordet "ska" använts avsiktligt i artikeln. Skulle det inte innebära en skyldighet, är artikel 155 i EUF-fördraget att betrakta som överflödig, eftersom artikel 153 i EUF-fördraget redan ger kommissionen befogenhet att lägga fram lagstiftningsförslag som grundar sig på innehållet i avtal som ingåtts av arbetsmarknadens parter.

Artikel 152² förpliktigar EU att erkänna och främja den sociala dialogen. Kommissionen har att respektera arbetsmarknadsparternas självständighet, såsom lagts fast i artikel 152 i EUF-fördraget.

Genom att kommissionen tycks ge sig själv handlingsfrihet via *Better Regulation Package*³ avseende om, när och i vilken formavtalet ska läggas fram till rådet, kränker kommissionen arbetsmarknadsparternas självständighet och inkräktar på rätten till fria och autonoma förhandlingar. I detta sammanhang bör det även noteras att *Better Regulation Package* inte har någon rättslig grund i fördragen.

Om kommissionen själv skulle kunna välja om den vill gå vidare med lagstiftning när europeiska arbetsmarknadsparter på sektornivå nått ett avtal inom ramen för den fördragsfästa sociala dialogen, finns det en stor risk för att den sociala dialogen hämmas. Att på europeisk sektornivå förhandla fram ett avtal som syftar till ett direktiv innebär en omfattande och tidskrävande insats. Med en sådan ordning skulle incitamenten för sådana förhandlingar minska avsevärt. Därför har dessa avtal, och möjligheten att lägga fram dem som direktiv till rådet, en stor principiell betydelse för den sociala dialogen i Europa.

Skulle kommissionen ha fullständig initiativrätt på detta lagstiftningsområde, skulle det därutöver urholka rådets lagstiftande funktion. Kommissionen skulle i så fall ha en typ av vetorätt som tillika undandrar lagstiftningsfrågor från rådets bedömning. Det utgör en överträdelse av *principen om institutionell jämvikt* med beaktande av kommissionens och rådets funktionssätt i enlighet med artiklarna 13 (2), 16 och 17 fördraget om Europeiska unionen (TEU).

Kommissionen måste enligt denna princip samarbeta med rådet så att rådet ska kunna utöva sin fördragsfästa lagstiftande funktion; i annat fall berövas rådet sin rätt att fatta beslut i frågan.

² **Artikel 152 i EUF-fördraget**

Unionen ska erkänna och främja arbetsmarknadsparternas betydelse på unionsnivå och därvid ta hänsyn till skillnaderna i de nationella systemen och underlätta. Den ska underlätta dialogen mellan arbetsmarknadens parter med respekt för deras självständighet.

Det sociala trepartstoppmötet för tillväxt och sysselsättning ska bidra till den dialogen.

³ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how_en
http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/docs/br_toolbox_en.pdf

Vi uppmanar er därför att intervensera i målet och att vid utarbetandet av yttrandet beakta den europeiska pelaren för sociala rättigheter och ge ert fulla stöd till den europeiska sociala dialogen mellan arbetsmarknadens parter.

Stockholm 4 oktober 2018

Therese Guovelin
Förste vice ordförande LO

Eva Nordmark
Ordförande TCO

Göran Arrius.
Ordförande Saco